



Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 64/22

Luksemburg, 26 kwietnia 2022 r.

Wyrok w sprawach połączonych C-368/20 Landespolizeidirektion Steiermark
i C-369/20 Bezirkshauptmannschaft Leibnitz
(Maksymalny okres kontroli granicznej na granicach wewnętrznych)

W razie poważnego zagrożenia porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego państwo członkowskie może przywrócić kontrolę graniczną na granicach wewnętrznych z innymi państwami członkowskimi, nie przekraczając jednak maksymalnego łącznego okresu sześciu miesięcy

Jedynie w razie wystąpienia nowego poważnego zagrożenia może być uzasadnione ponowne zastosowanie takiego środka

W kontekście kryzysu migracyjnego Austria od połowy września 2015 r. przywróciła kontrolę na swoich granicach z Węgrami i Słowenią. Kontrola ta była przywracana wielokrotnie, przy czym w okresie od dnia 16 maja 2016 r. do dnia 10 listopada 2017 r. Austria oparła się na czterech kolejnych zaleceniach Rady Unii Europejskiej. Od dnia 11 listopada 2017 r. Austria z własnej inicjatywy przywracała kontrolę graniczną na swoich granicach na kolejne sześciomiesięczne okresy.

W konsekwencji tego przywrócenia NW został skontrolowany na przejściu granicznym w Spielfeld, gdy w sierpniu i w listopadzie 2019 r. wjeżdżał do Austrii ze Słowenii. Ponadto został on ukarany grzywną w wysokości 36 EUR za odmowę okazania paszportu.

Uznawszy, że te kontrole i grzywna są sprzeczne z prawem Unii, w szczególności z kodeksem granicznym Schengen, NW zwrócił się do regionalnego sądu administracyjnego w Styrii.

Sąd ten powziął wątpliwości, czy kodeks graniczny Schengen pozwala Austrii na przywrócenie, z własnej inicjatywy, kontroli granicznych na czas dłuższy niż maksymalny łączny okres sześciu miesięcy. Zawiesił zatem postępowanie i zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z kilkoma pytaniami prejudycjalnymi.

W dzisiejszym wyroku Trybunał przypomniał, że kodeks graniczny Schengen ustanawia zasadę, zgodnie z którą granice między państwami członkowskimi mogą być przekraczane w każdym miejscu bez dokonywania odprawy granicznej osób niezależnie od ich obywatelstwa. Jest to jedno z głównych osiągnięć Unii, mianowicie ustanowienie obszaru swobodnego przemieszczania się osób, bez granic wewnętrznych. Przywrócenie kontroli granicznej na granicach wewnętrznych powinno zatem pozostać wyjątkiem i następować jedynie w ostateczności.

I tak, po pierwsze, **kodeks graniczny Schengen pozwala państwu członkowskiemu, w razie poważnego zagrożenia jego porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego, tymczasowo przywrócić kontrolę graniczną na granicach z innymi państwami członkowskimi**. Trybunał stwierdził jednak, że **taki środek**, w tym wszelkie ewentualne przedłużenia, **nie może przekroczyć maksymalnego łącznego okresu sześciu miesięcy**.

Prawodawca Unii uznał bowiem, iż okres sześciu miesięcy jest wystarczający, aby dane państwo członkowskie przyjęło, w stosownych przypadkach we współpracy z innymi państwami członkowskimi, środki umożliwiające przeciwdziałanie takiemu zagrożeniu, przy jednoczesnym zachowaniu, po upływie tego sześciomiesięcznego okresu, zasady swobodnego przepływu.

Trybunał uściślił jednak, że **państwo członkowskie może ponownie zastosować taki środek, nawet bezpośrednio po zakończeniu sześciomiesięcznego okresu, jeżeli musi zmierzyć się**

z nowym poważnym zagrożeniem jego porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego, które różni się od pierwotnie zidentyfikowanego, co należy oceniać w odniesieniu do konkretnych okoliczności i zdarzeń.

Po drugie, w wyjątkowych okolicznościach, gdy ogólne funkcjonowanie obszaru bez wewnętrznej kontroli granicznej jest zagrożone, Rada może zalecić, by jedno państwo członkowskie lub większa ich liczba przywróciły kontrole graniczne na swoich granicach wewnętrznych na maksymalny okres dwóch lat.

Również po upływie tych dwóch lat dane państwo członkowskie może, jeżeli musi zmierzyć się z nowym poważnym zagrożeniem jego porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego, a wszystkie przesłanki przewidziane w kodeksie granicznym Schengen są spełnione, bezpośrednio przywrócić kontrole na maksymalny łączny okres sześciu miesięcy.

W niniejszej sprawie wydaje się, że od dnia 10 listopada 2017 r., to jest daty wygaśnięcia ostatniego zalecenia Rady, **Austria nie wykazała istnienia nowego zagrożenia**, a zatem obie kontrole, którym poddano NW, są niezgodne z kodeksem granicznym Schengen, co powinien jednak ustalić regionalny sąd administracyjny w Styrii.

Ponadto Trybunał stwierdził, że **nie można zobowiązać osoby, pod groźbą kary, do okazania paszportu lub dowodu tożsamości podczas kontroli na granicy wewnętrznej przy wjeździe z innego państwa członkowskiego, jeżeli przywrócenie kontroli granicznej jest niezgodne z kodeksem granicznym Schengen.**

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.